

УДК 614:331.54:338.46:66.012

Р.В. Марушко¹, Д.О. Бахтіярова², С.Р. Клай², Д.М. Загороднюк²

Деякі питання акредитації в рамках безперервного професійного розвитку медичних фахівців в Україні: міжнародний досвід і вимоги

¹ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України», м. Київ

²ТОВ «Група компаній Мед Експерт», м. Київ, Україна

Modern Pediatrics. Ukraine. (2021). 7(119): 6-13. doi 10.15574/SP.2021.119.6

For citation: Marushko RV, Bakhtiarova DO, Klai SR, Zahorodniuk DM. (2021). Some issues on accreditation within framework of continuing professional development of medical specialists in Ukraine: international experience and requirements. Modern Pediatrics. Ukraine. 7(119): 6-13. doi 10.15574/SP.2021.119.6.

Безперервна медична освіта (БМО), або безперервний професійний розвиток (БПР), що наразі впроваджується в Україні, є навчанням упродовж усієї професійної кар'єри, яке дає змогу медичним працівникам ефективно виконувати професійні обов'язки з найкращими результатами. Це досягається завдяки злагодженій співпраці акредитаційних органів, провайдерів або організаторів БПР і медичних фахівців, а також шляхом впровадження ефективної моделі акредитації, яка і буде забезпечувати надання провайдерами належної освіти медичним працівникам.

Мета — описати основні принципи освітньої діяльності в рамках БПР, що базується на моделі акредитації провайдерів БПР, яка наразі є загальновизнаною та найефективнішою у світі.

Рекомендації, надані в статті, можуть бути використані учасниками БМО/БПР або зацікавленими сторонами, які націлені на активну участь у впровадженні нової системи акредитації.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Ключові слова: безперервний професійний розвиток, безперервна медична освіта, акредитація, провайдер, медичні фахівці, освітня діяльність.

Some issues on accreditation within framework of continuing professional development of medical specialists in Ukraine: international experience and requirements

R.V. Marushko¹, D.O. Bakhtiarova², S.R. Klai², D.M. Zahorodniuk²

¹SI «Institute of Pediatrics, Obstetrics and Gynecology named after academician O.M. Lukyanova of the NAMS of Ukraine», Kyiv

²Group of Companies Med Expert, LLC, Kyiv, Ukraine

Continuing medical education (CME) or continuing professional development (CPD), which is currently being implemented in Ukraine, is an education throughout a professional career, which allows medical healthcare providers effectively perform their professional duties with the best results. This is achieved thanks to the coherent cooperation of accreditation bodies, providers or organizers of CPD and medical specialists, as well as by introducing an effective model of accreditation, which ensures that providers are provided medical workers with the proper education.

Purpose — to describe the basic principles of educational activity within the framework of CPD, based on the provider accreditation model which is currently generally recognized and most effective in the world.

Recommendations provided in the article can be used by the CME/CPD participants or stakeholders who are aimed at active participation in the implementation of a new accreditation system.

Key words: continuing professional development, continuing medical education, accreditation, provider, medical specialists, education activities.

Некоторые вопросы аккредитации в рамках непрерывного профессионального развития медицинских специалистов в Украине: международный опыт и требования

Р.В. Марушко¹, Д.О. Бахтиярова², С.Р. Клай², Д.М. Загороднюк²

¹ГУ «Институт педиатрии, акушерства и гинекологии имени академика Е.М. Лукьяновой НАМН Украины», г. Киев

²ООО «Группа компаний Мед Эксперт», г. Киев, Украина

Непрерывное медицинское образование (БМО) или непрерывное профессиональное развитие НПР, которое сегодня внедряется в Украине, является учебой на протяжении всей профессиональной карьеры, позволяющей медицинским работникам эффективно исполнять свои профессиональные обязанности с наилучшими результатами. Это достигается благодаря согласованному сотрудничеству аккредитационных органов, провайдеров или организаторов НПР и медицинских специалистов, а также путем внедрения эффективной модели аккредитации, которая и будет обеспечивать предоставление провайдерами надлежащего образования медицинским работникам.

Цель — описать основные принципы образовательной деятельности в рамках НПР, что базируется на модели аккредитации провайдеров НПР, являющаяся общепризнанной и наиболее эффективной в мире.

Рекомендации, предоставленные в статье, могут быть использованы участниками НМО/НПР или заинтересованными сторонами, которые нацелены на активное участие во внедрении новой системы аккредитации.

Авторы заявляют об отсутствии конфликта интересов.

Ключевые слова: непрерывное профессиональное развитие, непрерывное медицинское образование, аккредитация, провайдер, медицинские специалисты, образовательная деятельность.

Загальна інформація

Для забезпечення найкращого надання медичних послуг і допомоги пацієнтам медичні працівники мають постійно навчатися. Саме через безперервну освіту протягом практичної діяльності медичні працівники підтримують і постійно удосконалюють власний професіоналізм. Безперервна медична освіта (БМО), або безперервний професійний розвиток (БПР), який наразі впроваджується в Україні, є навчанням упродовж усієї професійної кар'єри, що дає змогу медичним працівникам ефективно виконувати професійні обов'язки з найкращими результатами. Це досягається завдяки злагодженій співпраці акредитаційних органів, провайдерів або організаторів БПР і медичних фахівців, а також шляхом впровадження ефективної моделі акредитації, яка і забезпечуватиме надання провайдерами належної освіти медичним працівникам [5].

Системи акредитації в рамках БПР, що існують у світі, сприяють професійному зростанню та підвищенню ефективності роботи медичних працівників. Вони докладають цілеспрямованих, узгоджених зусиль для визначення єдиних принципів, що можуть бути основою для створення й впровадження максимальної еквівалентності між різними системами акредитації БПР [5,6].

Акредитоване співтовариство безперервної освіти відіграє важливу роль у навігації складних взаємовідносин між медичною спільнотою та комерційним інтересом. Хоча інтереси системи охорони здоров'я та бізнесу іноді розходяться, вони є законними, і співпраця між медичними працівниками та комерційним інтересом, як свідчить практика, сприяє суттєвому поліпшенню медичної допомоги пацієнтам. Слід зазначити, що «незалежність» є основою акредитованої безперервної освіти. Вона має надавати медичним працівникам захищений, вільний від впливу комерційного інтересу простір, для вивчення, викладання та участі в освітній діяльності [1,7].

В Україні впровадження нової системи акредитації має сприяти розвитку БПР, підтримувати та удосконалювати професіоналізм медичних працівників упродовж їх практичної діяльності з метою надання висококваліфікованої, медичної допомоги, поліпшенню рівня здоров'я та благополуччя населення України.

Ця стаття була підготовлена на підставі аналізу досвіду відомих міжнародних організацій, які успішно працюють у рамках БМО/БПР та використовують моделі акредитації, що визнаються в більшості розвинутих країн. У цих

організаціях доволі ефективно працюють апробовані впродовж багатьох років акредитаційні вимоги (критерії, стандарти тощо), виконання яких дає змогу провайдерам або організаторам БПР забезпечувати безперервну освіту медичних працівників на високому рівні.

У статті визначено основні принципи БПР медичних працівників, що базуються на моделі акредитації провайдерів БПР, яка наразі є загальновизнаною та найефективнішою у світі. Матеріали статті розроблено на підставі чинних документів Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ України) [2,3], міжнародних документів [1,4], а також досвіду міжнародних організацій, зокрема Акредитаційної ради безперервної медичної освіти, США (Accreditation council for Continuing Medical Education, USA), Королівського коледжу лікарів і хірургів, Канада (Royal College of physicians and surgeons (Canada) та національних провайдерів БПР, які досягли значних успіхів і забезпечують акредитовану безперервну освіту на рівні міжнародних стандартів.

У статті застосовано таку термінологію:

Організація, яка має право на акредитацію (прийнятна організація) — організація, місією та основною діяльністю якої є надання клінічних послуг безпосередньо пацієнтам і/або організація освіти медичних працівників.

Організація, яка не має права на акредитацію (неприйнятна організація) — організація, основним видом діяльності якої є виробництво, маркетинг, продаж, перепродаж або поширення медичних виробів для пацієнтів.

Комерційна підтримка — фінансова підтримка або будь-яка інша підтримка компаній, які не мають права на акредитацію.

Акредитована безперервна освіта — освіта, яка надає медичним працівникам актуальні, високоякісні, науково обґрунтовані знання, сприяє розвитку та вдосконаленню практичних навичок, забезпечує незалежність освітньої діяльності від впливу комерційного інтересу і намірів включення комерційної упередженості. Наразі термін «акредитована безперервна освіта» вживають замість терміну «безперервна медична освіта/безперервний професійний розвиток» стосовно всіх медичних професій. Цей термін введено для чіткого розмежування акредитованих і неакредитованих провайдерів, акредитованої і неакредитованої освіти.

Акредитаційна рада з питань безперервного професійного розвитку (АРБПР) — акредитаційний орган, який працює та забезпечує

виконання акредитаційних вимог у рамках БПР.

Платформа БПР — електронна автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, що забезпечує доступ до електронних інформаційних ресурсів на всіх етапах акредитаційного процесу, упорядкування збору даних про освітню діяльність акредитованих провайдерів та учасників БПР, зв'язок з атестаційними структурами, а також електронне надання сертифікатів за участь в освітніх заходах БПР.

Безперервна медична освіта (БМО) — освітня діяльність, метою якої є отримання та вдосконалення знань і практичних навичок у професійній діяльності медичних працівників для ефективнішого надання медичної допомоги населенню. Зміст БМО — сукупність знань і навичок, загально визнаних та прийнятих професією в рамках фундаментальних медичних наук, дисциплін клінічної медицини.

Безперервний професійний розвиток (БПР) — навчання упродовж усієї професійної кар'єри, яке дає змогу медичним працівникам ефективно виконувати професійні обов'язки з найкращими результатами.

Впровадження моделі акредитації провайдерів в Україні

На шляху подальшого розвитку та удосконалення безперервної освіти в Україні важливу роль відіграє використання досвіду країн зі стабільною, високоякісною безперервною системою професійної підготовки та освіти медичних працівників, що надає змогу розвивати та удосконалювати БПР медичних фахівців у нашій країні.

З 2018 р. в Україні послідовно здійснюється впровадження та удосконалення БПР [2], на порядку денному стоїть імплементація нової моделі акредитації освітньої діяльності.

Найбільш досконалою, результативною і всесвітньо визнаною на сьогодні є модель «акредитації провайдерів освітньої діяльності», на відміну від моделі «акредитації освітніх заходів». Ця модель має суттєві переваги над іншими:

- під час акредитації провайдерів БПР оцінюють їхню діяльність і відповідність акредитаційним вимогам (критеріям і стандартам акредитації);

- вона дає змогу краще організувати освітній процес у цілому та здійснювати належний контроль за освітньою діяльністю;

- акредитовані провайдери набувають повноважень на самостійне проведення освітніх

заходів та несуть повну відповідальність за відповідність вимогам і стандартам БПР;

- акредитація провайдерів гарантує, що безперервна освіта розроблена таким чином, щоб бути актуальною, науково обґрунтованою, заснованою на практиці, високоякісною, ефективною і незалежною від комерційного впливу;

- робота акредитованих провайдерів безперервної освіти суттєво сприяє вдосконаленню практики та дає змогу медичним працівникам оптимізувати догляд за пацієнтами, забезпечити їхнє здоров'я та благополуччя;

- тільки акредитовані провайдери мають право надавати бали (кредити) учасникам освітніх заходів відповідно до наказу МОЗ України «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» від 22.02.2019 № 446;

- впровадження акредитації провайдерів сприятиме досягненню суттєвої еквівалентності міжнародним стандартам акредитованої освіти та приєднанню України до світового співтовариства БПР.

Отже, головною місією на сучасному етапі є подальше удосконалення БПР в Україні, а гарантом успішного виконання цього завдання — впровадження та використання моделі акредитації провайдерів БПР.

Акредитаційний орган

Важливу роль в організації та забезпеченні БПР відіграє акредитаційний орган, який є головним регулятором БПР медичних працівників.

З метою ефективного впровадження та забезпечення БПР МОЗ України планує створити акредитаційну раду безперервного професійного розвитку, завданнями якої мають бути:

- організація та координація методичного забезпечення БПР медичних працівників, моніторинг його ефективності;

- здійснення контролю за освітньою діяльністю та дотриманням провайдерами БПР вимог акредитації;

- розроблення критеріїв та стандартів акредитації для організацій, які мають намір бути провайдерами, а також контроль за їх ретельним виконанням під час освітньої діяльності;

- проведення оцінки відповідності вимогам акредитації провайдерів БПР та визначення термінів акредитації;

- розроблення документації (інструктивних матеріалів, настанов, нормативних документів, звітів, тощо), необхідної в процесі акре-

дитації провайдерів, надання їм статусу «Акредитований провайдер» та в подальшій діяльності;

- організація та проведення навчання провайдерів БПР з метою їх ознайомлення з принципами БПР, процесом акредитації, критеріями та стандартами відповідності акредитаційним вимогам, обов'язками та правами акредитованих провайдерів під час планування, організації, проведення та оцінювання результатів освітньої діяльності;

- створення консультативного комітету, до складу якого мають входити представники всіх категорій провайдерів. Його завданням є співпраця з акредитаційною радою, участь у прийнятті рішення щодо присвоєння провайдерам статусу «Акредитований провайдер», підготовка звітів, розроблення й затвердження настанов та інших нормативних документів.

- створення групи незалежних рецензентів / експертів для оцінки та рецензування контенту;

- створення та впровадження в роботу «платформи БПР», яка забезпечить доступ до електронних інформаційних ресурсів на всіх етапах акредитаційного процесу провайдерів, упорядкування збору даних про освітню діяльність акредитованих провайдерів (план акредитованих заходів) та учасників БПР (освітнє портфоліо), зв'язок з атестаційними структурами, електронне надання сертифікатів за участь в освітніх заходах БПР;

- забезпечення технічної підтримки «платформи БПР», оброблення та аналіз внесених відомостей, збереження та захист даних, що містяться в реєстрах, забезпечення доступу працівників сфери охорони здоров'я, провайдерів, представників державних органів до цієї системи.

Вимоги до провайдерів в системі БПР

Для успішного виконання цілей і завдань акредитованої БМО діяльність акредитованих провайдерів має відповідати затвердженим вимогам акредитації.

Під час розроблення та реалізації освітніх заходів враховуються основні складові — планування, підготовка, презентація та оцінка ефективності.

Для забезпечення виконання акредитаційних вимог провайдери мають:

- ознайомитися з освітніми матеріалами, що розробляються та надаються акредитаційним органом для отримання повного уявлення про вимоги та особливості процесу акредитації;

- брати участь у навчанні (тренінгах) з метою засвоєння знань і практичних навичок під час планування, організації, проведення та оцінювання результатів освітньої діяльності, чіткого уявлення про свої обов'язки;

- оцінити відповідність їхньої організації акредитаційним вимогам;

- мати певні людські, технічні, фінансові та фізичні ресурси для організації освітньої діяльності в рамках БПР;

- відповідати за виконання вимог акредитаційного органу;

- здійснювати контроль за якістю БПР та дотриманням відповідності критеріям і стандартам акредитації освітньої діяльності;

- проводити освітню діяльність відкрито, прозоро, на основі академічної доброчесності та дотримання засад доказової медицини;

- застосовувати сучасні інформаційні технології на всіх етапах планування, організації, проведення та оцінки результатів освітньої діяльності;

- зберігати всі матеріали проведених освітніх заходів протягом 6 років;

- забезпечувати незалежність освітньої діяльності від впливу комерційного інтересу та з дотриманням стандартів доброчесності й незалежності.

Вимоги до освітньої діяльності в рамках акредитованої безперервної освіти

Для успішного виконання цілей і завдань БМО діяльність провайдерів має відповідати акредитаційним вимогам, що дає змогу ефективно розробляти й реалізовувати освітні заходи. Хоча різні системи акредитації мають певні особливості в різних країнах, вимоги та критерії БПР принципово не різняться і ґрунтуються на основних компонентах БПР.

Під час планування, підготовки, проведення та оцінювання провайдер має виконати такі вимоги (критерії):

- визначення основної мети (місії) освітньої програми (освітньої діяльності) із висвітленням очікуваних результатів, сформульованих з точки зору змін компетентності лікарів, ефективності/продуктивності їхньої діяльності або змін у наданні медичної допомоги пацієнтам, що відображатиме результати виконання програми;

- визначення у своїй діяльності освітніх потреб (знання, компетентність, практичні навички, продуктивність/ефективність виконання професійних обов'язків) для усунення

недоліків у професійній практиці медичних працівників;

- визначення цілей освітніх заходів на підставі визначених освітніх потреб, що є основою ефективного й результативного планування освітньої діяльності/освітніх програм;

- забезпечення обґрунтування та підготовки контенту освітніх заходів або програм, для медичних працівників, враховуючи що зміст освітньої діяльності — це сукупність знань і практичних навичок, загальнодовізнаних і прийнятих у професії в рамках базових медичних наук, клінічної медицини та практичного надання медичної допомоги населенню;

- обрання формату для освітніх заходів, що відповідає умовам, цілям і бажаним результатам заходу;

- визначення науково-викладацького складу (це передбачає відбір потенційних кандидатів з урахуванням конфлікту інтересів);

- створення умов для підготовки змісту презентацій, відповідальність за яку несе спікер (це стосується всіх форм інтерактивної взаємодії з аудиторією). Загальна відповідальність за організацію освітнього заходу в рамках БПР покладена на провайдера;

- оцінювання результатів освітньої діяльності для визначення її ефективності, проведення аналізу змін в знаннях, компетентності, результативності виконання професійних обов'язків, практичних навичок та надання медичної допомоги пацієнтам, досягнутих в результаті проведеного навчання. Оцінка результатів освітньої діяльності є основним стандартом акредитації БПР для визначення ефективності освітньої діяльності.

Акредитація провайдерів БПР

Акредитаційний процес, що передбачає визначення відповідності акредитаційним вимогам (критеріям, стандартам) організацій, які мають намір бути акредитованими провайдерами, має позитивні результати в забезпеченні безперервною освітою медичних працівників та наданні медичної допомоги пацієнтам.

Для отримання статусу «Акредитований провайдер» організація має відповідати таким критеріям:

- розробляти та представляти освітні заходи (зміст) для медичних працівників на регулярній основі, базуючись на досягненнях сучасної науки, клінічному досвіді та науково-обґрунтованих доказах, які надають достатньо збалансоване уявлення про діагностичні й терапевтичні можливості;

- не сприяти розповсюдженню рекомендацій, лікування або підходів надання медичної допомоги, які мають ризик або небезпеку, що перевищують користь або є неефективними в лікуванні пацієнтів;

- надавати освітні заходи, зміст яких є актуальним, обґрунтованим, пропагує рекомендації, лікування або досягнення практичної медицини, які підходять під визначення «акредитована безперервна освіта» (безперервна медична освіта, безперервний професійний розвиток);

- запобігати комерційному упередженню або впливу комерційного інтересу;

- бути організацією, місією та основною діяльністю якої є надання клінічних послуг безпосередньо пацієнтам, і/або організацією освіти медичних працівників.

Процес акредитації передбачає:

1. Акредитація провайдерів БПР починається з реєстрації на платформі БПР, для чого подається заявка в електронній формі.

Провайдер повинен розробити документи, в яких мають бути прописані обов'язкові настанови, зокрема:

- місія (цілі та завдання організації);

- організаційна структура;

- положення про забезпечення освітньої діяльності на принципах академічної доброчесності, найкращої існуючої практики і доказової медицини;

- опис механізму визначення фінансових взаємовідносин із комерційним інтересом, виявлення та розв'язання конфлікту інтересів у тих, хто контролює зміст освітніх заходів або програм;

- опис забезпечення належного врядування комерційної підтримки, взаємодії зі спонсорами та незалежності від комерційного інтересу;

- опис оцінки результатів освітньої діяльності організації (набутих знань, компетентностей, продуктивності, практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я та результатів надання медичної допомоги пацієнтам).

- механізм правовідносин з особами, якими провадиться діяльність із виробництва, оптової та роздрібною торгівлі, імпорту лікарських засобів і медичних виробів та запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів БПР.

2. Акредитаційна рада у співпраці з консультативним комітетом після оцінки діяльності організації та підтвердження, що вона відповідає вимогам акредитації, а її практична діяльність проводиться відповідно до стандартів

БПР, приймає рішення про надання статусу «Акредитований провайдер».

3. Усі взаємовідносини з акредитаційною радою відбуваються через платформу БПР (внесення інформації, непорозуміння тощо).

4. Провайдер може вносити відомості до електронної системи про акредитацію міжнародними організаціями у сфері БПР, які є акредитаційними органами та мають право акредитувати провайдерів.

5. Якщо національний провайдер БПР має міжнародну акредитацію Акредитаційної ради безперервної медичної освіти (США), Королівського коледжу лікарів та хірургів (Канада), підтверджену відповідними офіційними документами, то такий провайдер звільняється від проходження акредитації, а статус акредитованого провайдера присвоюється йому автоматично із затвердженням акредитаційною радою БПР.

Стандарти доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті

Організації, акредитовані для забезпечення безперервної освіти, відомі як акредитовані провайдери, несуть відповідальність за забезпечення доступу медичних працівників до навчальної діяльності та розвитку практичних навичок, що заслуговують на довіру та базуються на найкращих практиках і високоякісних доказах.

Ця діяльність має відповідати потребам пацієнтів, а не організаціям, які мають комерційний інтерес.

1. Стандарти, за якими мають працювати акредитовані провайдери, призначені:

- гарантувати, що акредитована безперервна освіта відповідає потребам пацієнтів і громадськості;

- надавати медичним працівникам лише актуальні, зважені, науково-обґрунтовані рекомендації;

- запевнити медичних працівників, що вони можуть довіряти акредитованій безперервній освіті, яка допомагає їм забезпечити безпечну, ефективну, економічно вигідну, співчутливу допомогу, що базується на передовому досвіді та науково обґрунтованих доказах;

- створити чітке, нездоланне розділення між акредитованою системою безперервної освіти та комерційним інтересом, який не матиме права впливати або контролювати будь-який аспект планування, надання або оцінки акредитованої безперервної освіти.

2. Акредитовані провайдери несуть відповідальність за те, щоб їхня освіта була обґрунто-

ваною та збалансованою, а будь-який клінічний зміст відповідав безпечному й ефективному наданню медичної допомоги пацієнтам:

- усі рекомендації в акредитованій системі безперервного навчання мають базуватися на досягненнях сучасної науки, клінічному досвіді та науково обґрунтованих доказах, які надають достатньо збалансоване уявлення про діагностичні й терапевтичні можливості;

- усі наукові дослідження мають відповідати загально визнаним стандартам експериментального дизайну, збору даних, аналізу та інтерпретації;

- акредитовані провайдери не можуть використовувати не наукові підходи до діагностики або терапії, їхня освітня діяльність не має сприяти рекомендаціям, лікуванню або підходам надання медичної допомоги, які мають ризик або небезпеку, що перевищують користь або є неефективними в лікуванні пацієнтів.

3. Акредитована безперервна освіта має запобігати комерційному упередженню або маркетингу:

- акредитовані провайдери повинні забезпечити, щоб усі рішення, пов'язані з плануванням, вибором викладачів, проведенням та оцінкою акредитованої освіти, приймалися без будь-якого впливу або участі комерційного інтересу;

- акредитована освіта має бути вільною від маркетингу або продажу комерційної продукції чи надання послуг.

4. Акредитовані провайдери відповідають за виявлення відповідних фінансових відносин між особами (які беруть участь у плануванні й підготовці навчального змісту) та компаніями (що не відповідають вимогам акредитації), контролюють ці відносини, попереджаючи внесення комерційних упереджень в освіту:

- акредитовані провайдери забезпечують надання інформації від усіх учасників освітньої діяльності, хто контролює та бере участь у підготовці навчального контенту, про всі їхні фінансові відносини з компаніями, які не мають права на акредитацію;

- власники або працівники компаній, які не мають права на акредитацію, повинні бути відсторонені від контролю за змістом освітніх заходів або участі в них як планувальники або викладачі акредитованої освіти;

- акредитовані провайдери мають вжити заходів для запобігання комерційного упередження змісту за участю тих осіб, які мають від-

повідні фінансові відносини, ще до того, як ці особи починають виконувати власні обов'язки;

— розкриття інформації медичним працівникам про фінансові відносини передбачає надання даних про імена осіб, які мають відповідні фінансові відносини, про назви компаній, які не відповідають вимогам акредитації, з якими ці особи мають відносини, про характер відносин, а також заяву про прийняття відповідних заходів щодо виявлених фінансових відносин.

5. Акредитовані провайдери, які вирішили прийняти комерційну підтримку, відповідають за забезпечення незалежності освіти від комерційного інтересу і за попередження комерційної упередженості чи комерційного впливу на акредитовану освіту:

— строки, умови та цілі комерційної підтримки мають бути задокументовані в угоді між компанією, яка не має права бути акредитованою, та акредитованим провайдером.

6. Акредитовані провайдери несуть відповідальність за те, щоб акредитована освіта була відокремлена від маркетингу компаній, які не відповідають вимогам акредитації, включаючи рекламу, продаж, виставки та просування продукції, а також від неакредитованої освіти, яка пропонується разом з акредитованою системою безперервної освіти:

— домовленості, що дають змогу компаніям, які не відповідають критеріям акредитації, організовувати маркетинг або виставки, у співпраці з акредитованою освітою, не мають впливати на будь-які рішення, пов'язані з плануванням, проведенням та оцінкою освітніх заходів, втручатися в проведення освітніх заходів, бути умовою надання фінансової або натуральної підтримки від компаній, що не мають права на акредитацію;

— акредитовані провайдери повинні забезпечити, щоб медичні фахівці легко розрізняли акредитоване навчання та інші види діяльності.

Атестація медичних працівників та акредитована безперервна освіта

Результати проходження освітніх заходів обов'язково враховують під час атестації медичних працівників для присвоєння або під-

твердження кваліфікаційної категорії, що спрямовано на удосконалення діяльності закладів охорони здоров'я усіх форм власності для подальшого поліпшення надання медичної допомоги населенню.

1. Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, кількість балів за проходження заходів БПР, у тому числі організованих провайдерами інших держав та проведених за межами України, визначається наказом МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів».

2. У разі проходження заходів, що проводяться в країнах із високим рівнем доходу (за рейтингом Світового Банку) або акредитовані Акредитаційною радою безперервної медичної освіти США або Королівським коледжем лікарів та хірургів Канади, під час підрахунку кількості балів множить на 2.

3. Бали БПР нараховують за здобуття формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я. Мінімальна кількість балів, яка має бути отримана за річний період, становить 50 балів (максимальна кількість балів — не обмежена).

Висновки

Для забезпечення найкращого надання медичних послуг або медичної допомоги пацієнтам медичні фахівці повинні постійно навчатися. Саме через безперервну освіту протягом практичної діяльності медичні працівники удосконалюють власний професіоналізм.

На шляху досягнення стабільних результатів в організації БПР для України важливим є приєднання до міжнародного співтовариства організацій, які працюють у рамках БМО-БПР, шляхом впровадження нової системи акредитації, зокрема, акредитації провайдерів або організаторів БПР.

Впровадження акредитації провайдерів сприятиме приєднанню України до світового співтовариства БМО-БПР, досягненню суттєвої еквівалентності міжнародним стандартам акредитованої освіти.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

REFERENCES/ЛІТЕРАТУРА

1. ACCME. (2020). Standards for Integrity and Independence in Accredited Continuing Education. Accreditation Council for Continuing Medical Education (ACCME). USA. Accessed 16 December 2020. URL: <https://accme.org/accreditation-rules/standards-for-integrity-independence-accredited-ce>.
2. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2019). On approval of the Regulations on the system of continuous professional development of healthcare professionals. Resolution of the Cabinet of Ministers of March 28: 302. As amended in accordance with the Resolution of the Cabinet of Ministers № 798 August 21, 2019 and № 1181 03.11.2021. Cited 2021 December 20. [Кабінет Міністрів України (2019). Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я. Постанова Кабінету Міністрів від 28 березня 2018 р. № 302. Зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 798 від 21.08.2019 та №1181 від 03.11.2021]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2018-%D0%BF#Text>.
3. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2021). On approval of the Regulations on the system of continuing professional development of medical and pharmaceutical workers. Resolution of the Cabinet of Ministers of June 14, 2021 № 302. Cited 2021 December 20. [Кабінет Міністрів України. (2021). Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.07.2021 № 725]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2018-%D0%BF#Text>.
4. International Academy for CPD Accreditation. (2020). Standards for Substantive Equivalency between Continuing Professional Development/Continuing Medical Education (CPD/CME) Accreditation Systems. Cited 2021 December 20. URL: https://academy4cpdaccreditation.files.wordpress.com/2020/10/final_iacpda_standards_for_substantive_equivalency_10072020.pdf.
5. Marushko RV. (2020). Implementation of provider accreditation in Ukraine: the role and responsibilities of providers in continuing medical education/continuing professional development. Modern Pediatrics. Ukraine. 4 (108): 7–13. [Марушко РВ. (2020). Стандарти істотної еквівалентності між системами акредитації безперервного професійного розвитку. Сучасна педіатрія. Україна. 4 (108): 7–13]. doi: 10.15574/SP.2020.108.7.
6. Marushko RV. (2020). Standards of substantive equivalence between accreditation systems for continuous professional development. Ukrainian Journal of Perinatology and Pediatrics. 3 (83): 7–15. [Марушко РВ. (2020). Впровадження акредитації провайдерів в Україні: роль та обов'язки провайдерів безперервного професійного розвитку. Український журнал Перинатологія і Педіатрія. 3 (83): 7–15]. doi: 10.15574/PP.2020.83.7.
7. Marushko RV. (2020). Standards for Integrity and Independence in Accredited Continuing Education. Modern Pediatrics. Ukraine. 7 (111): 7–13. [Марушко РВ. (2020). Стандарти доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті. Сучасна педіатрія. Україна: 7–13]. doi: 10.15574/SP.2020.111.7.

Відомості про авторів:

Марушко Ростислав Володимирович — д.мед.н., зав. науково-організаційним відділенням ДУ «ІПАГ імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України». Адреса: м. Київ, вул. П. Майбороди, 8. <https://orcid.org/0000-0001-7855-1679>

Бахтіярова Дана Олегівна — директор ТОВ «Група компаній Мед Експерт». Адреса: м. Київ, вул. Межигірська, 19; тел. (044) 498-08-80.

Клай Світлана Русланівна — ТОВ «Група компаній Мед Експерт». Адреса: м. Київ, вул. Межигірська, 19; тел. (044) 498-08-80.

Загороднюк Дар'я Михайлівна — ТОВ «Група компаній Мед Експерт». Адреса: м. Київ, вул. Межигірська, 19; тел. (044) 498-08-80.

Стаття надійшла до редакції 08.10.2021 р., прийнята до друку 09.11.2021 р.

УВАГА!

Передплатити журнал «Сучасна педіатрія. Україна» можна в будь-якому відділенні «Укрпошти».

Передплатний індекс журналу «СУЧАСНА ПЕДІАТРІЯ. УКРАЇНА» — **09850**